

Brandenburská brána – symbol sjednocení

Kam na jídlo

Obecně platí, že v Berlíně se najíte dobře a ve srovnání s jinými evropskými městy velmi levně. Jsou tu restaurace všech světových kuchyní. Počítejte ale s tím, že v kavárnách občas narážíte na obsluhu, která není ani rychlá, ani příliš zdvořilá. Oblíbenou specialitou jsou berlínské stánky s občerstvením, kde si můžete dát opečeného buřta, turecký kebab nebo asijské jídlo. Výborné a lacině se najíte v Kreuzbergu. Hodně dobrých restaurací je na Hackesche Höfe a kolem Oranienburgerstrasse.

Doprava

K prohlídce centra města využijte autobusových linek 100 a 200. Staví přímo před nádražím ZOO. Jsou to dvoupatrové autobusy, které projíždějí přes všechna turisticky důležitá místa v centru města. Berlín má dobrou síť veřejné dopravy, se kterou se dostanete všude. Nechávejte si ale časovou rezervu, protože doba jízdy je delší, než jsme zvyklí a díky stavebnímu ruchu jsou na trasách časté výluky. Také přestupy vyžadují hodně času, pozornosti a občas i smyslu pro orientaci. Systém veřejné dopravy zahrnuje tramvaje, autobusy, S-Bahn a U-Bahn. Denní jízdenka stojí 6,20 eura, jednotlivá jízdenka, která platí dvě hodiny stojí 2,40 eura.

→ supermoderní budovy světoznámých architektů Renza Piana, Hanse Kolhoffa nebo Helmuta Jahna.

Skleněná rozhledna

Na dohled od moderních mrakodrapů je symbol historického Berlína Brandenburská brána. Ještě před prohlídkou brány ale zavítejte do Reichstagu, sídla německého parlamentu. Stavba ztělesňuje historii německého státu. Postavili ji na konci 19. století, kdy byl německý císař donucen k jisté demokratizaci politického života. Budova parlamentu byla ne náhodou postavena zády ke Královskému paláci a císař Wilhelm II. ji označil za „císařskou opičárnu“.

V roce 1918 tu byla poslána provolána republika a zrušeno císařství. Když se nacionální socialisté stali v roce 1932 nejsilnější frakcí v parlamentu, stal se prezidentem Reichstagu Herman Göring. O rok později s požárem budovy shořela i německá demokracie. V roce 1945 budovu dobyla Rudá armáda a nápisy rudoarmějců jsou ještě dnes vidět na zdech obnoveného parlamentu. Po definitivním rozdělení města stál Reichstag těsně u berlínské zdi a chátral.

Jeho oprava začala po roce 1991, kdy bylo rozhodnuto, že Berlín se opět stane hlavním městem sjednoceného Německa. Symbolem Reichstagu je dnes skleněná kupole, která má být znamením otevřenosti, demokracie

a ekologie. Jejím tvůrcem je sir Norman Foster. Kupole je volně přístupná i pro vozíčkáře. Ze shora je nádherný výhled na komplex nových vládních budov i na celé město. Uvidíte odtud například nové sídlo německého kancléře, hotel Adlon, nejluxusnější hotel v Berlíně, nebo bankovní budovu amerického architekta Franka O. Gehryho, která z výšky připomíná plovoucí velrybu.

Přehlédnout nemůžete ani Brandenburskou bránu. Jejím tvůrcem je Carl Gotthard Langhans a jedná se o dílo berlínského klasicismu z roku 1791. Bránou procházeli lidé, ale také projížděly kočáry, pro ten císařský byla určena střední nejširší část brány. Maširovali tudy vojáci při všech vojenských parádách, které pruský a pak německý stát uspořádal. Bránu zdobí kvadriga, kterou na znamení porážky Pruska odvezl v roce 1806 Napoleon do Paříže a kterou po další prusko-francouzské válce slavně přivezli zpátky prusí vojáci. V době studené války se brána stala vojenským objektem, bedlivě strážným vojsky NDR. 9. listopadu 1989 padla Berlínská zeď a obrazy jásajících lidí na obou stranách brány obletěly svět.

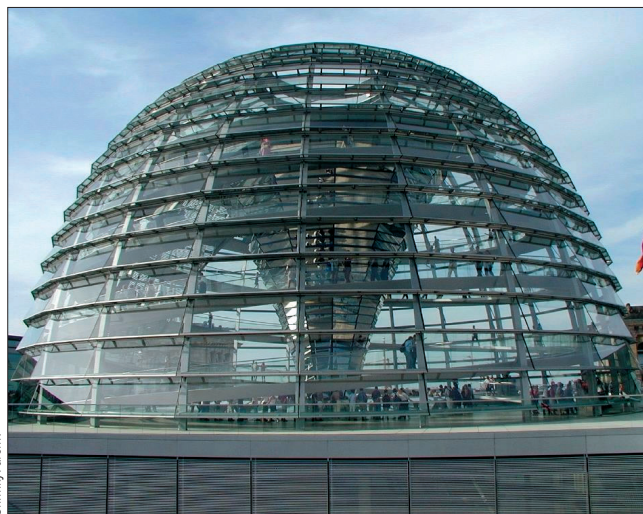
Pruská Via Triumphalis

Tak se dá nazvat jedna z nejznámějších ulic města, která začíná hned za Bran-

denburskou bránou. Unter den Linden zažila procházky šlechty, nádherné kočáry, slavné kavárny, ale také boje, barikády a Hitlerovy parádemarše. Hitler také nechal vykácet lípy, které daly ulici jméno, to aby se tu lépe maširovalo a lépe vynikly všudypřítomné nacistické fangle a fáby. Po válce byla ulice jako většina Berlína v troskách. Dnes je opět dopravní tepnou, v jejímž středu pěší zase najdou klid pod korunami stromů.

Zhruba v polovině křižuje Unter den Linden druhá slavná ulice – Friedrichstrasse. To byla mezi první a druhou světovou válkou ulice plná obchodů, kaváren, kabaretů a veřejných domů. Dnes jsou tu moderní kancelářské budovy a nákupní centra. Určitě si nenechte ujít „Quartier 206“, který připomíná Jazz-age a Art-Deco a také obchodní dům Galerie Lafayette od Jeana Nuvela. Na jednom konci Friedrichstrasse je slavný Checkpoint Charlie s muzeem dokazujícím, že fantazie lidí toužících dostat se ze socialistického tábora za železnou oponu, neznala mezí.

Když se pak vrátíte na ulici Unter den Linden, navštivte Neue Wache, kterou v roce 1818 navrhl nejslavnější berlínský architekt Schinkel. Původně to byla strážnice pro vojáky z neda-

Snímky: archiv

Kupole Reichstagu je z dílny britského architekta Normana Fostera